

[...]

30.280/II/PN

[...]

Ter zitting van 27 januari 1999, hebben de verenigde afdelingen van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht (VCT) een onderzoek gewijd aan een klacht tegen het College van Burgemeester en Schepenen van de Stad Brussel, omdat uit een antwoord van dat College op de vraag nr. 61 van 10 augustus 1998 van de klager was gebleken dat de Stad Brussel voornemens was City Grooms aan te werven om de mensen in het stadscentrum te onthalen en ze tot netheid aan te sporen. Dit, zonder de betrokkenen een taalexamen op te leggen.

Met opmerkingen [c1]: vergissing: het moet 2000 zijn

*
* *

Uit het antwoord van de Stad Brussel blijkt dat het in feite gaat om 16 stadswachten die via het plaatselijk werkgelegenheidsagentschap (PWA) werden aangeworven voor rekening van vier vzw's die zich bezighouden met de herwaardering van vier handelswijken, o.a. in het kader van de veiligheidscontracten. Deze projecten gaan uit van het ministerie van Binnenlandse Zaken en van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in samenwerking met de betrokken gemeenten, in dit geval de Stad Brussel, en worden uitgevoerd door hiertoe specifiek opgerichte vzw's, samengesteld uit vertegenwoordigers van de gemeente en de plaatselijke handelaarsvereniging; gezien hun statuut van werkloze hoeven die stadswachten niet te voldoen aan taalcriteria en werd bij hun aanwerving dus enkel een minimale passieve ervaring van één of meerdere andere talen dan hun moedertaal gevraagd.

De minister van Binnenlandse Zaken, die eveneens door onze diensten werd ondervraagd, stuurde ons de essentiële punten betreffende het project van de stadswachten, net als vier circulaires die i.v.m. de stadswachten werden rondgestuurd door zijn ministerie en dat van Tewerkstelling en Arbeid (onderrichtingen van 29 november 1995, aanvullende richtlijnen van 30 mei 1996, een tweede reeks richtlijnen van 28 juli 1997 en een derde reeks van 5 februari 1999).

Uit het antwoord van de minister, uit het onderzoek van de circulaires en uit de huidige PWA-wetgeving blijkt wat volgt.

- Statuut van de stadswachten: de stadswachten zijn in se langdurige werklozen die ingeschreven zijn bij het plaatselijk werkgelegenheidsagentschap van de betrokken stad of gemeente; sinds de wet van 7 april 1999 (BS van 20 april 1999) op het PWA-arbeidscontract, worden de personen die arbeidsprestaties leveren in het kader van een PWA-arbeidsovereenkomst beschouwd als werknemers.

De besluitwet van 28 december 1944 betreffende de sociale zekerheid der arbeiders en in het bijzonder artikel 8 daarvan, net als het koninklijk besluit van 25 november 1991 houdende de werkloosheidsreglementering en in het bijzonder artikel 79 daarvan, werden in die zin aangepast.

- Selectie en werving: de gemeente vraagt het PWA om aanwerving van een stadswacht door middel van een formulier waarop zij vermeldt welke taken dienen vervuld te worden.
Het selectiecomité, dat veelal is samengesteld uit vertegenwoordigers van het betrokken PWA, selecteert dan kandidaten met als richtlijn het profiel dat door de gemeente werd uitgetekend bij het opmaken van het stadswachtproject.
De werving van een stadswacht gebeurt door middel van een arbeidsovereenkomst tussen de gemeente en de stadswacht: deze overeenkomst bevat onder meer de taakomschrijving en de vermelding van de dagen en uren waarop moet worden gepresteerd.
- Opleiding: de opleiding wordt georganiseerd in de schoot van de gemeente zelf; de gemeente speelt een doorslaggevende rol in de opleiding van de stadswachten: zij is immers het best geplaatst om de plaatselijke realiteit te onderkennen.
De opleiding verschilt dus van gemeente tot gemeente, zowel op het stuk van de functies als van de uit te voeren opdrachten.
- Toezicht: het toezicht op de activiteiten van de stadswachten wordt uitgeoefend door een stadswachtcoördinator die veelal een PWA-personeelslid is dat te dien einde voltijds wordt gedetacheerd bij de gemeentelijke diensten; in het geval van de preventiecontracten gaat het veelal om de preventieambtenaar of om een lid van de preventiedienst. Zelfs ingeval van samenwerking met andere partners, blijft de volle verantwoordelijkheid en volledige leiding van het stadswachtproject berusten bij de gemeente.
- Financiering: momenteel wordt het stadswachtproject – voor beide contracttypes (veiligheid en maatschappij - preventie) – gefinancierd door het ministerie van Binnenlandse Zaken dat de stadswacht-multi-cheques voor de helft bekostigt, en door de gemeente, die de andere helft voor haar rekening neemt.
- Wat meer bepaald de Brusselse gemeenten betreft, werd in 1999 een project rond handelskernen op het getouw gezet.
Het werk van de daaraan verbonden stadswachten gaat dezelfde richting uit als dat van hun naamgenoten, maar is meer in het bijzonder afgestemd op een bepaalde handelswijk. Het gedeelte van de multi-cheques dat normaal ten laste valt van de gemeente, valt in dit geval voor rekening van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.
- Aantal stadswachten in 1999: 12 gemeenten van Brussel-Hoofdstad maken gebruik van stadswachten (289 in het totaal); onder die gemeenten beschikt de stad Brussel over 46 stadswachten, waarvan er 16 worden ingezet in de handelskernen.

*
* *

De VCT is van oordeel dat de wetgever van 1966 het bestaan van deze verschillende tewerkstellingswijzen niet kon voorzien en dat er derhalve veeleer moet worden gelet op de uitgeoefende functie en op de verantwoordelijkheid van de gemeente t.a.v. die werknemers, dan wel op het statuut van deze laatsten.

In zijn arrest 24.982 van 18 januari 1985 overweegt de Raad van State "dat de wet de verplichting om de tweede taal te kennen aan het door het personeelslid uitgeoefende ambt en niet aan zijn statuut verbindt; dat de kennis van de tweede taal bij artikel 21, § 2 en 5, van de bovengenoemde gecoördineerde wetten wordt voorgeschreven, onder welke regeling zij ook vallen".

Dit is meteen het standpunt dat reeds vroeger door de VCT werd ingenomen t.a.v. de Gesco's (advies 19.155 van 15 oktober 1987), de tewerkgestelde bestaansminimumtrekkers (advies 29.233 van 19 februari 1998) en de parkwachten en stadswachten (advies 31.090 van 29 april 1999).

De VCT bevestigt die rechtspraak; zoals in haar advies 31.090 vraagt zij u de kandidaat-stadswachten aan te moedigen bij het VWS een taalexamen af te leggen, temeer daar dat examen zeker een troef is met het oog op hun professionele reclassering.

Wat het PWA-personeel betreft, dat er niet in zou slagen dat VWS-examen met vrucht af te leggen, herinnert de VCT eraan dat het t.a.v. de taalwetten mogelijk is in plaatselijke diensten van Brussel-Hoofdstad vak- of werkliedenpersoneel te werk te stellen, op voorwaarde dat de betrokkenen geen enkele functie uitoefenen waarin zij omgang krijgen met het publiek.

De VCT concludeert derhalve, met twee stemmen tegen één van de Franse afdeling en drie stemmen van de Nederlandse afdeling, dat de klacht ontvankelijk en gegrond is t.a.v. de stadswachten die bij het VWS niet zijn geslaagd voor het examen over de elementaire kennis van de tweede taal en toch omgang hebben met het publiek.